

GHID PRACTIC PROCESARE, MANIPULARE, COMERCIALIZARE

REGULI GENERALE DE PROCESARE, MANIPULARE SI COMERCIALIZARE A PRODUSELOR ECOLOGICE

COD: GHID – 07 ECO

Ediție: 1

Revizie: 0

Data intrării în vigoare: 18.10.2016

CUPRINS:

3. DEFINITII	1
4. INREGISTRAREA LA DIRECTIA AGRICOLA JUDETEANA (DAJ)	1
EXONERAREA DE LA ÎNREGISTRAREA ÎN SISTEMUL DE AGRICULTURĂ ECOLOGICĂ	2
5. SCOP	2
6. REGULI GENERALE DE PROCESARE A PRODUSELOR ECOLOGICE	2
6.1. Reguli generale de manipulare	3
6.2. Reguli privind compoziția produselor procesare	3
4.2.1. SUBSTANȚE CE POT FI UTILIZATE LA PROCESAREA ALIMENTELOR ECOLOGICE:	3
4.2.2. PRACTICI INTERZISE:	4
4.2.3. CATEGORII DE PRODUSE CERTIFICABILE:	4
4.2.4. CALCULUL PROCENTULUI DE INGREDIENTE AGRICOLE ECOLOGICE:	4
7. COLECTAREA, TRANSPORTUL SI RECEPTIA PRODUSELOR ECOLOGICE	4
7.1. Colectarea vrac a produselor și transportul la unități	4
7.2. Ambalarea și transportul produselor la alți operatori / unități	5
7.3. Recepția materiilor prime	5
8. DEPOZITAREA PRODUSELOR ECOLOGICE	5
9. COMERCIALIZAREA PRODUSELOR ECOLOGICE	6
10. DOCUMENTE NECESARE SI GARANTII	6

REFERINȚE:

• **Regulament European nr. 834/2007:**

Articolul 1: Scopul și domeniul de aplicare

Articolul 6: Principii specifice aplicabile procesării alimentelor ecologice

CAPITOLUL 4 producția de alimente procesate:

Articolul 19 Norme generale aplicabile producției de alimente procesate

Articolul 20 Norme generale aplicabile producției de drojdie ecologica

• **Regulamentul European nr. 889/2008**

Capitolul 3 Produsele procesate:

Articolul 26 Reguli pentru producția de alimente procesate si hrana procesata pentru animale

Articolul 27 Utilizarea anumitor produse si substanțe in procesarea alimentelor

Articolul 28, Anexa IX Utilizarea unor ingrediente neecologice de origine agricola in procesarea produselor alimentare

Articolul 29, Anexa VIII Autorizarea ingredientelor alimentare neecologice de origine agricola de către statele membre

Capitolul 4 Colectarea, ambalarea, transportul si depozitarea produselor

Articolul 30 Colectarea produselor si transportul către unitățile de procesare

Articolul 31 Ambalarea si transportul produselor la alți operatori sau la alte unități

Articolul 33 Recepția produselor de la alte unități si de la alți operatori

Articolul 34 Reguli speciale pentru recepția produselor dintr-o tara terță

Articolul 35 Depozitarea produselor

- **Regulamentul 852/2004 privind igiena produselor alimentare:**

Articolul 2: Definiții

- **Regulamentul 178 / 2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare**

Articolul 3: Definiții

- **Ordinul nr. 895/ 2016 pentru aprobarea regulilor privind organizarea sistemului de inspecție și certificare în agricultura ecologică;**
- **Ordinul nr. 1253 / 2013 pentru aprobarea regulilor privind înregistrarea operatorilor în agricultura ecologică**

1. DEFINITII

Produs alimentar: înseamnă orice substanță sau produs, indiferent dacă este prelucrat, parțial prelucrat sau neprelucrat, destinat sau prevăzut în mod rezonabil a fi ingerat de oameni.

Produsele alimentare includ băuturile, guma de mestecat și orice substanță, inclusiv apa, încorporată în mod intenționat în produse alimentare în timpul producerii, preparării sau tratării lor.

Produsele alimentare nu includ: hrana pentru animale; animalele vii, în afara cazurilor în care ele sunt pregătite pentru introducerea pe piață pentru consumul uman; plantele înainte de a fi recoltate; medicamentele, cosmeticele, tutunul și produsele din tutun, substanțele stupefiante sau psihotrope, reziduurile și substanțele contaminante.

Procesarea: înseamnă operațiunile de conservare și/sau procesare a produselor, inclusiv sacrificarea și tranșarea, în cazul produselor de origine animală, precum și ambalarea, etichetarea și/sau modificarea etichetelor privind modul de producție ecologic;

Prelucrarea: înseamnă orice acțiune care modifică în mod semnificativ produsul inițial, inclusiv prin încălzire, afumare, sărare, coacere, uscare, marinare, extragere, extrudare sau o combinație a acestor procedee

Produse neprelucrate înseamnă produsele alimentare care nu au fost prelucrate și include produsele care au fost divizate, separate, tranșate, decupate, dezosate, tocate, jupuite, măcinate, tăiate, curățate, decorticate, măcinate, răcite, înghețate, congelate sau decongelate;

Produse prelucrate înseamnă produsele alimentare care rezultă prin prelucrarea produselor neprelucrate. Aceste produse pot să conțină ingrediente necesare fabricării lor sau care le conferă caracteristici specifice.

Trasabilitate înseamnă capacitatea de a depista și a urmări anumite produse alimentare, hrană pentru animale, un animal de la care se obțin produse alimentare sau o substanță destinată încorporării sau care este de așteptat să fie încorporată în anumite produse alimentare sau hrană pentru animale, pe parcursul tuturor etapelor de producție, prelucrare și distribuție;

Stadiile de producție, procesare și distribuție: înseamnă orice stadiu, începând cu, și incluzând, producția primară a unui produs ecologic și terminând cu, și incluzând, depozitarea, procesarea, transportul, vânzarea sau furnizarea sa către consumatorul final și, după caz, etichetarea, promovarea, activitățile de import, export și subcontractare;

Distribuitor: intermediar care cumpără în scopul revânzării marfa sub forma ambalată sau vrac fără să modifice conținutul produsului (fără recondiționare sau reetichetare).

Subcontractor: parte terță furnizor de servicii care prelucrează, ambalează, depozitează sau etichetează produse ecologice în numele unui client. Acesta poate fi contractat de una sau mai multe părți solicitante care îi furnizează materii prime ecologice și preiau produsele finite

2. INREGISTRAREA LA DIRECTIA AGRICOLA JUDETEANA (DAJ)

Prima etapa a procesului de certificare după semnarea contractului, este reprezentată de înregistrarea la Direcția Agricolă Județeană, numită în continuare DAJ. Înregistrarea se face prin completarea Anexei corespunzătoare din Ordinul nr 1253/20013.

În fiecare an, fișa de înregistrare actualizată trebuie depusă la DAJ până la un termen limită indicat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Orice modificare în informațiile declarate inițial trebuie imediat notificate la DAJ prin completarea Anexei 13 a Ordinului nr 1253/2013

Datele de contact ale Direcțiilor Agricole Județene sunt disponibile accesând următorul link:
<http://www.madr.ro/directii-agricole-judetene.html>

EXONERAREA DE LA ÎNREGISTRAREA ÎN SISTEMUL DE AGRICULTURĂ ECOLOGICĂ

Comercianții cu amănuntul care vând produse ecologice ambalate și etichetate direct consumatorului sau utilizatorului final se exonerează de la înregistrarea în sistemul de agricultură ecologică, în conformitate cu prevederile din Ordinul nr. 1253/2013 pentru aprobarea regulilor privind înregistrarea operatorilor în agricultura ecologică.

Acești operatori își vor declara activitatea la DAJ/EM prin depunerea la DAJ/EM a Anexei 11 la Ordinul de mai sus numita „Declarația pe propria răspundere pentru exonerarea unor comercianți de la înregistrarea în sistemul de agricultură ecologică.”

Nu beneficiază de această exonerare acei comercianți cu amănuntul care:

- produc, procesează sau depozitează altfel decât prin menținerea unei legături cu punctul de vânzare;
- importă produse ecologice;
- au subcontractat activitățile menționate anterior către o parte terță.

3. SCOP

Produsele agricole procesate eligibile pentru certificare ecologica sunt cele care sunt folosite ca produse alimentare (consum uman).

Produsele cosmetice, textile, de igienizare etc nu sunt eligibile pentru certificare ecologica conform Regulamentului CE 834/2007.

În acest sens, orice operator implicat în etapele de producție, preparare și distribuție a produselor ecologice (excepție comercianții exonerați) trebuie să fie certificat ecologic conform REG CE 889/2008:

- Procesatorii (inclusiv operatorii care manipulează, depozitează sau repichetează);
- Distribuitorii și comercianții de produse cu ridicata sau cu amănuntul (alții decât cei exonerați);
- Importatorii din țări terțe;
- Subcontractorii operatorilor de mai sus sunt de asemenea supuși controlului.

4. REGULI GENERALE DE PROCESARE A PRODUSELOR ECOLOGICE

Regulamentele CE 834/2007 și 889/2008 prevăd anumite reguli generale de procesare a produselor ecologice, precum:

4.1. Reguli generale de manipulare

- Stabilirea și actualizarea procedurilor corespunzătoare pe baza unei identificări sistematice a etapelor critice de procesare
- Luarea unor măsuri de precauție pentru a evita riscul de contaminare cu substanțe sau produse interzise și măsuri pentru evitarea amestecului sau a schimbului cu produse neecologice;
- Punerea în aplicare a unor măsuri adecvate de curățare, monitorizare a eficienței acestora și păstrarea înregistrărilor corespunzătoare precum și curățarea corespunzătoare a echipamentelor de producție înainte de manipularea produselor ecologice;
- Separarea în timp și/sau spațiu a producției de alimente ecologice procesate de producția de alimente neecologice
- Păstrarea unui registru actualizat în care se înregistrează toate operațiunile efectuate și cantitățile procesate (registru de fabricație, fișe de fabricație etc);
- Identificarea loturilor

4.2. Reguli privind compoziția produselor procesate

Un produs ecologic este în principal compus din ingrediente agricole (apa și sarea nu sunt ingrediente agricole și nu se iau în calcul).

4.2.1. SUBSTANȚE CE POT FI UTILIZATE LA PROCESAREA ALIMENTELOR ECOLOGICE:

1. **Aditivii**, auxiliarii tehnologici, și enzimele enumerate în Anexa VIII a Reg. CE 889/2008

2. **Preparatele din microorganisme**

3. **Aromele** care conform Directivei 88/388/CEE sunt definite ca substanțe naturale aromatizate sau preparate naturale aromatizate;

4. **Culorile** pentru șampilarea cărnii și a coajilor de ouă – în conformitate cu Art. 2, alin 8 și 9 din Directiva 94/36/CE

5. **Apa potabilă și sarea**

6. **Mineralele (inclusiv oligoelementele), vitaminele, aminoacizii și alți micronutrienți** numai în măsura în care utilizarea lor în alimentele în care sunt încorporate este impusă de lege

ATENȚIE! Întotdeauna se vor verifica condițiile specifice de folosire a aditivilor enumerați în Anexa VIII precum și tipul de produs în care folosirea lor este autorizată (produs de origine vegetală sau animală).

- ✚ **Ingredientele agricole neecologice** se pot utiliza numai dacă acestea sunt enumerate în Anexa IX a Regulamentului CE 889/2008;
- ✚ Alimentele obținute din recolte de conversie conțin doar un ingredient vegetal de origine agricolă.

4.2.2. PRACTICI INTERZISE:

- **Prezenta unui ingredient ecologic împreună cu același ingredient în formă neecologică sau in conversie;**
- **Utilizarea de substanțe sau tehnici ce reconstituie proprietățile pierdute** în timpul procesării sau depozitării alimentelor ecologice, ce corectează rezultatele neglijenței în timpul procesării sau care pot induce în eroare în orice alt fel în privința adevăratei naturi a acestor produse.
- **Utilizarea radiațiilor ionizante** pentru tratarea alimentelor ecologice, hrana animalelor sau a materiilor prime utilizate în produsele alimentare ecologice sau hrana animalelor.
- **Utilizarea OMG-urilor** și a produselor procesate din sau cu OMG-uri ca și alimente, hrană pentru animale, a adjuvanților tehnologici și microorganismelor.

4.2.3. CATEGORII DE PRODUSE CERTIFICABILE:

- Produsele ecologice cu minim 95 % ingrediente agricole ecologice;
- Produse cu procentaj variabil de ingrediente agricole ecologice (>70%);
- Produse cu ingredientul principal provenit din vânătoare și pescuit;
- Produse in conversie la agricultura ecologica

Regulile privind etichetarea acestor produse sunt descrise în Ghid-02 - Ghidul practic pentru etichetare.

4.2.4. CALCULUL PROCENTULUI DE INGREDIENTE AGRICOLE ECOLOGICE:

În vederea calculării procentajului de ingrediente agricole ecologice, se vor lua în calcul și aditivii marcați cu asterisc „*” în Anexa VIII a Reg. CE 889/2008, precum și drojdia și produsele pe baza de drojdie.

$$\frac{\text{Cantitate Ingrediente ecologice}}{\text{Cantitate Ingrediente ecologice} + \text{Cantitate ingrediente convenționale} + \text{Aditivi cu „*”} + \text{Drojdie}} = \% \text{ ingrediente ecologice}$$

5. COLECTAREA, TRANSPORTUL ȘI RECEPȚIA PRODUSELOR ECOLOGICE

5.1. Colectarea vrac a produselor și transportul la unități

Se pot colecta simultan produse ecologice și neecologice dacă se iau masuri pentru a preveni orice amestec sau schimb cu produse neecologice și dacă se identifica permanent produsele cu statusuri diferite;

Informațiile referitoare la zilele, orele și circuitul de colectare, datele și orele de recepționare a produselor se înregistrează și se pun la dispoziția SRAC

5.2. Ambalarea și transportul produselor la alți operatori / unități

Produsele ecologice trebuie transportate către alte unități, în ambalaje corespunzătoare, containere sau vehicule astfel încât produsele să nu poată fi înlocuite sau amestecate fără lezarea sigiliului.

Produsele trebuie să fie prevăzute cu o etichetă sau să existe un document de însoțire în care să se precizeze cel puțin următoarele:

- Numele și adresa operatorului,
- Numele produsului,
- Numele și/sau codul de identificare la Organismului de Inspecție și Certificare,
- Marca de identificare a lotului, dacă este cazul, care să permită stabilirea unei legături între lot și documentele contabile;
- Informații cu privire la furnizor și/sau la transportator (în cazul documentului de însoțire).

5.3. Recepția materiilor prime

- La recepția unui produs ecologic, se verifică închiderea ambalajului sau a containerului și prezența indicațiilor prevăzute la mai sus;
- Se va efectua un control încrucișat al informațiilor de pe etichetă cu informațiile din documentele de însoțire;
- Rezultatul verificărilor se înregistrează în documentele contabile/registre de intrări – ieșiri/registre de recepție materie primă etc.

6. DEPOZITAREA PRODUSELOR ECOLOGICE

Zonele de depozitare se gestionează astfel încât:

1. **Să se asigure identificarea loturilor și,**
2. **Să se evite orice amestec sau contaminare cu produse și/sau substanțe neconforme și,**
3. **Produsele ecologice să poată fi clar identificate în orice moment.**

ATENȚIE este **OBLIGATORIU** în cazul depozitării produselor ecologice împreună cu cele neecologice:

- Separarea produselor ecologice de cele neecologice;
- Luarea de măsuri pentru a identifica loturile și evita amestecurile sau schimburile cu produse neecologice;
- Igienizarea adecvată înainte de depozitarea produselor ecologice cu controlarea eficienței și înregistrarea operațiunilor

ATENȚIE este **INTERZISĂ:**

- Depozitarea inputurilor neconforme în unitatea de producție ecologică;
- Depozitarea medicamentelor veterinare alopatice și a antibioticelor dacă acestea nu au fost prescrise de un medic veterinar. În cazul în care acestea au fost prescrise, trebuie depozitate într-o locație supravegheată și înregistrate în registrul exploatației

7. COMERCIALIZAREA PRODUSELOR ECOLOGICE

Având în vedere ca certificarea se aplica *tuturor stadiilor de producție, procesare și distribuție a produselor ecologice* (a se vedea definiția), atunci și comercianții trebuie să fie supuși controlului.

Cu toate acestea, comercianții care se încadrează în condițiile descrise în *Capitolul 2- Înregistrarea la DAJ*, sunt exonerați.

Documentele ce trebuie puse la dispoziția SRAC sunt descrise în următorul capitol.

8. DOCUMENTE NECESARE SI GARANTII

Următoarele documente trebuie ținute la zi, iar acestea vor fi verificate de către inspectorul SRAC și pot fi atașate raportului de inspecție:

A. Documente relevante pentru toți operatorii (procesatori, distribuitori, comercianți):

- ✓ Fisa de înregistrare la DAJ pentru anul în curs;
- ✓ Documentația tehnică (Descrierea unității) care să descrie unitatea în întregime;
- ✓ Lista cu subcontractorii, OIC ai subcontractorilor și descrierea activităților subcontractate acestora (daca este cazul);
- ✓ Lista de produse în care să fie identificați furnizorii fiecărui produs/materie primă și OIC al furnizorului
- ✓ CertIFICATELE DE CONFORMITATE ale furnizorilor, care trebuie să fie emise în conformitate cu Regulamentul CE 834/2007 (sau un regulament considerat echivalent conform Reg. CE 1235/2008), să fie valide și să conțină produsele propuse la certificare;
- ✓ Registrul de intrări – ieșiri împreună cu documentele de achiziție și de vânzare a produselor: facturi, documente de însoțire a mărfii (să conțină referințe la agricultura ecologică și codul OIC)
- ✓ Proceduri documentate care să descrie menținerea trasabilității, lotizare etc
- ✓ Înregistrări ale inventarului de materii prime, stocul și produse finite

Contabilitatea trebuie să permită SRAC să verifice originea, natura și cantitățile de produse ecologice recepționate, depozitate și ieșite din unitate precum și destinația acestora.

- ✓ Autorizații obținute;
- ✓ Etichete.
- ✓ CertIFICATELE DE TRANZACȚIE pentru fiecare lor de produse vândute în afara României - a se vedea regulile pentru emiterea certificatelor de tranzacție în documentul R01- Reguli generale de inspecție și certificare a produselor agroalimentare ecologice.

B. Documente relevante doar pentru procesatori

- ✓ Retetele – trebuie să cuprindă toate ingredientele folosite, aditivii, auxiliarii tehnologici, mineralele și vitaminele, aromele, apa, sarea etc precum și cantitatea fiecărui ingredient
- ✓ Fișe tehnice - pentru aditivi, auxiliari, preparate din microorganisme și enzime, arome naturale
- ✓ Declarații „non-OMG” pentru produsele sensibile;
- ✓ Buletine de analiză pentru a demonstra că apa este potabilă sau conform planului de eșantionare propriu;
- ✓ Înregistrări precum fișele de fabricație;

- ✓ Înregistrarea intrărilor (înregistrarea rezultatelor verificării conformității la recepția produselor ecologice),
- ✓ Înregistrările privind igienizarea